

Història de Cabassers.org (per Carles Prats Ferré)

written by Cabassers.org | 12/12/2021

Breu repàs de la lluita pel restabliment de la forma normativa del topònim de Cabassers (1997-actualitat).

Carles Prats Ferré, promotor i portaveu d'aquesta iniciativa, lluito per a l'eliminació de la toponímia franquista i deturpada [des de 1998](#), i he utilitzat tots els recursos i mitjans que he tingut a l'abast, convencionals i no convencionals, i alguns ben sonats.

El 1997 ja vaig fer un primer intent per a aconseguir còpia de l'expedient de canvi de nom de Cabassers per Cabacés a l'ajuntament d'aquest municipi, i [m'ho van denegar amb excuses](#). Aquell dia em vaig proposar fer el que calgués per a recuperar el topònim legítim català, Cabassers. El mateix 1997 [vaig poder obtenir la còpia](#) a l'arxiu de la Direcció General d'Administració Local d'aquell [expedient](#) que em denegà veure l'Ajuntament del meu poble.

A finals del mateix any de 1997 vaig empastifar amb guix i quitrà [una llosa amb l'emblema personal de Franco](#), "Victor" adherit a la façana del consultori mèdic local després que unes obres de reforma de l'edifici no toquessin aquella infàmia. L'ajuntament del moment fins i tot es va plantejar si netejava la placa per a deixar-la allà penjada, qüestió que va ser exposada en una reunió pública al bar. Finalment la van treure el 30 de gener de 1998, segurament gràcies a una única persona d'entre totes les que hi havia a la reunió que els va dir clar i a la cara que era una vergonya que aquella placa feixista encara hi fos. Després de fer desaparèixer allò quedava, encara, el topònim deturpat franquista, defensat a capa i espasa pel mateix Ajuntament.

El 7 de gener de 1998 el Parlament promulgà la Llei de

Política Lingüística, que hauria hagut de fer corregir el topònim oficial de Cabassers, eliminant la deturpació imposada per la dictadura de “Cabacés” per no complir el que disposa l'article 18.1 d'aquella llei: “Els topònims de Catalunya tenen com a única forma oficial la catalana, d'acord amb la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans”. Però no hi hagué cap moviment en aquest sentit.

Entre gener i febrer de 1998 vaig publicar [cartes](#) al Diari de Tarragona (13 i 24 de gener), Avui (19 de gener) i La Vanguardia (8 de febrer) denunciant la negativa a deixar-me consultar l'expedient de canvi de nom de l'Ajuntament de Cabassers.

El mateix any de 1998 vaig aconseguir que el Diari de Tarragona es fes ressò del problema toponímic de Cabassers ([Diari de Tarragona, 21/06/1998](#)), i també vaig demanar al president de la Generalitat, mitjançant escrit presentat al registre el [13 d'octubre de 1998](#), que es corregís el problema. Ni tan sols no vaig rebre resposta.

El [18 de març de 2001](#) vaig tornar a demanar a l'administració, en aquest cas al Conseller de Governació, que es corregís el topònim de Cabassers, igualment sense obtenir cap classe de resposta.

Durant aquests anys vaig combinar l'activisme toponímic amb la militància a la [Plataforma en Defensa del Patrimoni Natural del Priorat](#), que va aconseguir impedir la construcció de centrals eòliques a la serra de Montsant i convertir-la en Parc Natural el 2002. Això em va valdre la dedicatòria de guixades insultants a la paret del cementiri de Cabassers, que tenia un dels anomenats “ajuntaments eòlics”, però també em va portar moments interessants, com la infiltració a la “seu” de l'empresa promotora del projecte d'aquella central eòlica, que va resultar ser el quartet de les escombres d'un edifici residencial de Barcelona.

El 2002 també vaig aconseguir que el diari El Punt em publicares un article parlant del problema de tenir un topònim oficial franquista a Cabassers ([El Punt, 13/06/2002](#)).

El 2003 el diari El Punt va tornar a parlar de la imposició del topònim "Cabacés" per un article que hi vaig signar ([El Punt, 27/07/2003](#)).

El 2007 el Govern (format pel Tripartit de PSC, ERC i ICV) aprovà el Decret 139/2007, de 26 de juny, pel qual es regulen la denominació, els símbols i el registre d'ens locals de Catalunya. Aquesta norma hauria hagut d'obligar els ajuntaments amb topònims incorrectes a corregir, però no resolva el problema i permetia, fraudulentament, que els ajuntaments infractors vulneressin la Llei de Política Lingüística de 1998 (és a dir, permetia que prevariquessin). Heretava tots els vicis de la Llei 12/1982, que a la pràctica deixava en mans dels consistoris la determinació de com s'havien d'escriure els topònims. Un govern d'esquerres, doncs, perpetuava la cacicada franquista a la toponímia oficial mitjançant un decret fraudulent.

El 2008 vaig burlar diversos partits polítics franquistes i falangistes per a denunciar la persistència del franquisme a la toponímia que assegurava el Decret 139/2007, aprovat l'any anterior. L'acció tingué com a objectiu a Falange Española de las JONS, Falange Auténtica, Alternativa Española i España 2000, i consistí a oferir-los per correu electrònic i fax d'ajudar-los a configurar les seves llistes, per a sabotejar-les apareixent a tantes com fos possible. Això va tenir èxit només amb una d'aquelles formacions (Espanya 2000), a les llistes de la qual vaig aconseguir aparèixer. De poc li va anar que les dues Falanges també caiguessin. Amb tot l'acció, que em va comportar rebre amenaces de sectors ultres durant cert temps quan es van adonar de l'engany, no va [criidar l'atenció dels mitjans de comunicació](#).

La repercussió mediàtica obtinguda en aquest primer període

fou escassa, tot i els grans esforços esmerçats en mirar d'atreure l'atenció de totes les maneres possibles sobre un afer lingüístic que la major part de la població no és conscient que tingui l'origen en una imposició del franquisme. En un moment en què Twitter no existia (o no tenia la difusió actual) i en què els mitjans eren bàsicament en paper era molt difícil cridar la seva atenció, i per això calien escàndols. De fet, els escàndols calen quan la corrupció de l'administració impedeix que es resolguin problemes que no haurien ni d'existir, i aquesta només actua sobre aquells no per integritat sinó per pressió del públic. Avui en dia la diversificació de mitjans i la seva digitalització, i les xarxes socials, fan possible d'aconseguir captar l'atenció de la premsa, cosa que abans era extremadament difícil.

El 21 de setembre de 2008, a la publicació electrònica de l'*Inventari Arquitectònic i Arqueològic de Cabassers*, fet per encàrrec de l'Ajuntament (a la web cabaces.com), hi vaig introduir [un capítol explicant l'ús de la forma normativa del topònim](#), molt il·lustratiu de l'exigència d'ús de la forma franquista "Cabacés" per part de l'Ajuntament i les administracions en considerar-la oficial: "I ja per a cloure aquesta justificació, encara hem de justificar una cosa més: la doble grafia que utilitzem per al topònim del municipi al qual es refereix aquest *Inventari*: Cabassers. Si bé al llarg de tot el text utilitzem la grafia "Cabacés" perquè és l'oficial per al topònim, en aquesta "Justificació" i sota la nostra signatura al "Capítol de gràcies" utilitzem la grafia "Cabassers", la normativament correcta i acceptada per l'IEC. Com que el treball present va ser un encàrrec de l'Ajuntament de Cabacés, vam utilitzar la grafia "Cabacés" per petició expressa de l'ens. Però particularment preferim la grafia "Cabassers" per raons òbvies, i per això vam escriure així el nom del municipi quan vam datar el "Capítol de gràcies" el 29 d'agost de 2006. I ara, en aquesta "Justificació", tornem a utilitzar la grafia normativament correcta del topònim Cabassers perquè aquesta edició electrònica del treball no va

destinada a l'ús exclusiu de l'Ajuntament del nostre poble, i en la còpia en paper anterior que vam fer per al consistori aquest capítol present no hi era.”

El 2009 vaig publicar el llibre *Les ordinacions locals de la Bisbal de Falset de 1624 i 1695* (ISBN 978-84-613-6327-8), guanyador d'un accèssit al premi de recerca històrica Jaume Ardèvol i Cabrer en la 32ena edició dels Jocs Florals de Torroja del Priorat del mateix any. Les mencions a Cabassers en aquest estudi són constants, ja que la Bisbal de Falset formava part de la seva baronia, i no vaig permetre que s'edités usant la forma oficial del topònim “Cabacés” tot i les pressions, sinó fent-hi anar la forma normativa, Cabassers. Les institucions havien pressionat anteriorment tant com havien pogut perquè s'usés la grafia franquista a qualsevol publicació, al·legant que era l'oficial, cosa que aconseguiren en diverses ocasions (per exemple, [quan vam editar la revista Nord](#) entre 1998 i 2000 o a l'*Inventari Arquitecònic i Arqueològic de Cabassers*, publicat en format web a [cabaces.com](#)). Però en aquesta ocasió vaig plantar-me i el llibre es va publicar amb la forma normativa del topònim.

El 2010 vaig publicar a la web [cabassers.org](#) l'expedient de canvi de nom del municipi de la dècada de 1980. La pàgina començava amb una [presentació](#) que denunciava que a Cabassers “es continua utilitzant com a nom oficial de la població la traducció que va imposar el franquisme després d'acabada la guerra civil del 1936-1939, en el genocidi cultural més seriós contra la cultura catalana des del Decret de Nova Planta de Felip V”.

El desembre del mateix any Nació Digital es va fer ressò del problema del topònim oficial franquista de Cabassers ([Nació Digital 17/12/2010](#); enllaç original trencat, [disponible a Archive.org](#)) gràcies a [cabassers.org](#).

La web [cabassers.org](#) va estar operativa fins el 2014, any en què no la vaig renovar més en veure que l'administració no

feia cas de res i no tenia intenció d'eliminar la toponímia franquista: després de tots els intents fets fins al moment semblava que la corrupció de l'Administració era massa potent per a vèncer-la, i ho començava considerar un cas impossible.

De 2014 a 2021 vaig deixar el problema toponímic força aparcat pel total fracàs de les gestions dutes a terme fins llavors per l'omertà d'una administració que es protegia a sí mateixa. A partir de 2013 em vaig implicar profundament en la qüestió nacional, fent d'enllaç de l'ANC Priorat a Cabassers, i especialment aportant la meva col·laboració als esdeveniments determinants dels anys 2014 i 2017.

El 2019, [havent tornat ERC al govern municipal per primer cop des de 1939](#) i havent estat un consistori d'aquell partit el que va normalitzar durant la II República l'ús de la grafia catalana del topònim, Cabassers, semblava lògic esperar que corregissin el topònim ells sols. Aquest nou govern d'ERC, amb polítics més joves, hauria hagut de revertir el mal fet pel franquisme el 1939 al topònim, eliminant la imposició de la forma "Cabacés". Però davant la inacció d'aquest nou govern municipal d'ERC, el setembre de 2021 vaig presentar [una instància](#) a l'Ajuntament de Cabassers demanant la correcció del topònim oficial ja que el consistori no ho feia, i vaig iniciar una recollida d'adhesions tornat a posar en marxa la web cabassers.org el 23/09/2021. El desembre de 2021, en una reunió amb l'Ajuntament, alguns dels assistents es van dedicar bàsicament a escridassar-me i a no deixar-me parlar quan intentava explicar-los per què cal corregir el topònim oficial del municipi, i vaig veure que el caciquisme i l'autoritarisme s'havien transmès a les noves generacions de polítics locals. A partir de 2022 la reivindicació es transformà en més àmplia, demanant la correcció no només del topònim "Cabacés" sinó de tots els que encara queden fora norma. Les visites a diversos municipis afectats pel mateix problema durant la primavera i l'estiu de 2022 em van permetre veure que la base del desori és la mateixa a tot arreu: la pervivència d'estructures del

caciquisme i la passivitat absoluta del Govern de la Generalitat, que permet de fa dècades el desacatament de la Llei de Política Lingüística a diversos ajuntaments, mentre tots els altres la compleixen escrupolosament. Començaren a col·laborar amb la plataforma altres persones i grups de municipis amb el mateix problema.

[A partir del desembre de 2021](#), amb la posada en marxa per segona vegada de la web [cabassers.org](#), la presència del problema toponímic als mitjans de comunicació ha estat molt freqüent, aconseguint des d'aquesta data la repercussió que no aconseguí entre 1998 i 2021. La diferència per a aconseguir ara la repercussió que no vaig trobar llavors: [Twitter](#).

Per a explicar el cas concret de Cabassers he escrit un llibre de 87 pàgines que podeu descarregar de franc en PDF: [D'Avicabescer a Cabassers: l'evolució d'un topònim. Proposta de rectificació](#). També podeu veure la qüestió resumida en unes [preguntes freqüents](#).

En constatar per enèsima vegada la nul·la voluntat de l'Administració de corregir aquest problema, aquest cop ho exigirem [amb la Llei a la mà](#).

Cabassers, 18 de desembre de 2022.

Actualització de 26/04/2023:

Tot i [haver demostrat](#) que els mal anomenats “topònims oficials no normatius” són il·legals i que imposar el seu ús oficial als ciutadans és igualment una il·legalitat, les administracions no reaccionen. Els ajuntaments no es mouen ([amb una honrosíssima excepció](#)) i la Generalitat, en un exercici d'omertà habitual en aquesta matèria des de la dècada de 1980, deixa fer. Per tot això he decidit presentar-me a les eleccions municipals del 28 de maig de 2023 encapçalant [una candidatura](#) de Junts – Compromís Municipal a Cabassers. Ara a

l'Ajuntament de Cabassers hi governa una llista d'ERC, amb una gent que es nega a retirar el topònim franquista Cabacés.

Tots els ajuntaments han de complir la legislació lingüística i respectar l'idioma, que l'últim que necessita són topònims escrits com va imposar la dictadura per a desprestigiar-lo.

Actualització 23/06/2023:

A les eleccions municipals del 28 de maig de 2023 vaig resultar escollit regidor de l'Ajuntament de Cabassers en representació de Junts – CM amb un objectiu molt clar: transformar l'Ajuntament de Cabacés en l'Ajuntament de Cabassers, és a dir, democratitzar la corporació i fer que esdevingui un ajuntament normal i no un endarreriment com és ara. Vaig prendre possessió del càrrec el [17 de juny de 2023](#).